

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی و درمانی کیلان
دانشکده بهداشت

نام و شماره درس: روش پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت	تعداد واحد و نوع واحد (نظری/عملی): ۱.۵ واحد نظری، ۰.۵ واحد عملی
رشته و مقطع تحصیلی: کارشناسی ارشد آموزش بهداشت	مدت زمان ارائه درس: ۱۷ جلسه
دروس پیش نیاز: ندارد	محل برگزاری: دانشکده بهداشت
نام مسئول برنامه: دکتر مریم شکیبا	تلفن و روزهای تماس: ۰۹۱۱۳۳۶۰۹۳۰
آدرس ایمیل: shakiba_mm@yahoo.com	

اهداف کلی درس:

معرفی پژوهش در ارتقا سلامت، علم و روشهای کسب دانش، مراحل ۹ گانه اجرای پژوهش

اهداف اختصاصی درس:

پژوهش را تعریف کند.

ویژگیهای خاص پژوهش را مشخص کند

به اهمیت تحقیقات در آموزش بهداشت توجه کند

ویژگیهای پژوهش در آموزش بهداشت را مشخص کند.

مفهوم دانش را شرح دهد

تفاوت دانش و آگاهی را تمیز دهد

روشهای کسب دانش را نام ببرد و توضیح دهد

اجزای اکتشاف علمی را شرح دهد

مدل ۹ گام در پژوهش را توضیح دهد

بتواند مدل ۹ گام را در پژوهشهای خود بکاربندد

اهداف کلی درس:

روشهای شناسایی مسئله، انتخاب عنوان، بررسی متون

اهداف اختصاصی درس:

- اهمیت بررسی متون در شروع انجام تحقیق را بیان کند
- کاربردهای بررسی متون را توضیح دهد
- انواع بررسی متون را نام ببرد
- مشخصات بررسی متون خوب را شرح دهد
- مراحل بررسی متون را به ترتیب ذکر کند
- اطلاعات مهم برای استخراج منابع در بررسی متون ارا شرح دهد.
- روش درست نگارش بررسی متون را بکار بندد.
- سه شرط وجود مسئله یا مشکل را تعریف کند
- روشهای شناسایی مشکل را نام ببرد و توضیح دهد
- مثالهایی از رویکردهای غیر فعال شناسایی مشکل ذکر کند
- مثالهایی از رویکردهای فعال شناسایی مشکل ذکر کند
- معیارهای انتخاب عنوان را مشخص کند.
- تقسیم بندی معیارهای انتخاب عنوان را بیان کند
- امتیازبندی معیارهای انتخاب عنوان را بکار بندد
- مشخصات عنوان خوب را نام ببرد

اهداف کلی درس:

آشنایی با اهمیت و روش تدوین بیان مسئله ، اهداف و سوالات و فرضیات پژوهش، متغیرها

اهداف اختصاصی درس:

- اهمیت بیان مسئله را توضیح دهد
- نحوه نگارش بیان مسئله را بیان کند
- روش درست تدوین مسئله را بکار بندد.
- انواع اهداف پژوهشی را نام ببرد
- ویژگیهای اهداف طرح را توضیح دهد
- روش تدوین اهداف را بکار بندد.
- فرضیات و سوالات پژوهشی را تمیز دهد

متغیر را تعریف کند
انواع متغیرها را نام ببرد و توضیح دهد.
تقسیم بندی متغیرها بر اساس اهداف تحقیق و خصوصیات متغیر ذکر کند.
مقیاس متغیرها را مشخص کند.
جدول متغیرها را برای تحقیق خود تکمیل کند

اهداف کلی درس:

طراحی پژوهش. آشنایی با مطالعات اکتشافی و تاییدی

اهداف اختصاصی درس:

مفهوم طراحی یا استراتژی پژوهش را بیان کند.
عوامل موثر بر انتخاب طراحی پژوهش را نام ببرد
مطالعات اکتشافی و تاییدی را تمیز دهد
مشخصات مطالعات اکتشافی و تاییدی را بیان کند.
مثالهایی از مطالعات اکتشافی و تایید ذکر کند
الگوریتم مراحل، اهداف، انواع و روشهای پژوهش در ارتقا سلامت را توضیح دهد.

اهداف کلی درس:

انواع مطالعات مشاهده ای (مقطعی، مقطعی متوالی، طولی، مورد شاهدهی)، روش اجرا، تورشها

اهداف اختصاصی درس:

اهداف توصیفی و تحلیلی مطالعات را تمیز دهد
ماهیت مطالعات مشاهده ای را توضیح دهد.
مطالعات کمی و کیفی را تمیز دهد
طراحی مطالعات مقطعی را بیان کند
ویژگیهای مطالعات مقطعی را شرح دهد
مثالهایی از مطالعات مقطعی بیان کند

اهداف مطالعات مقطعی را شرح دهد
روش تجزیه و حلیلی مطالعات مقطعی را انجام دهد
نقاط قوت و ضعف مطالعات مقطعی را بیان کند.
طراحی مقطعی متوالی را توضیح دهد
نقاط قوت و ضعف طراحی مقطعی متوالی را بیان کند
طراحی مطالعات طولی را بیان کند
هدف از مطالعات طولی را شرح دهد
نقاط قوت و ضعف مطالعات طولی را بیان کند
روش آنالیز مطالعات طولی را توضیح دهد
طراحی مطالعات مورد شاهدهی را بیان کند
هدف از مطالعات مورد شاهدهی را شرح دهد
نقاط قوت و ضعف مطالعات مورد شاهدهی را بیان کند
روش آنالیز مطالعات مورد شاهدهی را توضیح دهد

اهداف کلی درس:

آشنایی با انواع و خصوصیات مطالعات تجربی و نیمه تجربی، انواع تورشها

اهداف اختصاصی درس:

اهداف مطالعات مداخله ای (علیتی) را بیان کند
شرایط مورد نیاز برای استنتاج علیت را ذکر کند
دو مشخصه اصلی مطالعات تجربی را با ذکر مثال شرح دهد.
مطالعات تجربی و نیمه تجربی را تمیز دهد
انواع تورشهای مطالعات تجربی را توضیح دهد
مطالعات تری و نیمه تجربی را از نظر سطح مداخله ای که انجام می گیرد تمیز دهد.
مشخصه اصلی مطالعات تجربی واقعی را بیان کند
طراحی تجربی post test با گروه کنترل را توضیح دهد
شرایط استفاده از طراحی تجربی post test با گروه کنترل را بیان کند.
طراحی تجربی زوجی همسان شده را توضیح دهد
مراحل انجام کار آزمایی شاهد دار تصادفی ده را نام ببرد و توضیح دهد
تصادفی سازی را توضیح دهد و انواع روشهای آن را نام ببرد
طراحی نیمه تجربی را توصیف کند

اهداف کلی درس:

آشنایی با روشهای توصیف داده ها، روشهای تحلیل دو متغیره و چند متغیره

اهداف اختصاصی درس:

- مراحل توصیف و تحلیل داده ها را به ترتیب نام ببرد
- تقسیم بندی انواع متغیر را براساس نقش و نوع متغیر ذکر کند
- روش توصیف متغیرها را براساس نوع متغیر مشخص کند
- شاخصهای مرکزی و پراکندگی را محاسبه کند
- روشهای آماری تحلیلی با توجه به نوع متغیر را مشخص کند
- فرضیه را تعریف کند
- علت انجام آزمون فرضیه را توضیح دهد.
- انواع فرضیه را تمیز دهد
- مفهوم سطح معنی داری را شرح دهد
- آزمونهای پارامتریک و غیرپارامتریک را محاسبه و تفسیر کند.
- روش تحلیل چند متغیره را توضیح دهد
- ضرایب مدل رگرسیون را تفسیر کند

اهداف کلی درس:

آشنایی با روشهای سرشماری و نمونه گیری و حجم نمونه

اهداف اختصاصی درس:

- روش سرشماری و نمونه گیری را تمیز دهد
- دلایل انجام نمونه گیری را نام ببرد
- دو رویکرد اصلی نمونه گیری را تمیز دهد
- مثالهایی از نمونه گیری در سطح فردی و سطح سیستم بیان کند
- چارچوب نمونه گیری و اهمیت آن را در نمونه گیری توضیح دهد
- مثالهایی از چارچوب نمونه گیری با تعمیم پذیری بالا و پایین ارائه کند
- اصطلاحات نمونه گیری را تعریف کند
- انواع روشهای نمونه گیری احتمالی را توصیف کند
- انواع روشهای نمونه گیری غیر احتمالی را توضیح دهد
- شاخصهای مورد نیاز برای محاسبه حجم نمونه را توصیف کند

فرمول مورد نیاز برای محاسبه حجم نمونه با توجه به نوع متغیر و اهداف مطالعه را مشخص کند

اهداف کلی درس:

معرفی ابزارهای مورد استفاده در مطالعات، روشهای سنجش پایایی و روایی

اهداف اختصاصی درس:

۴ مقیاس اندازه گیری را بیان کند

مقیاسهای هر متغیر را مشخص کند

مفهوم ساختار اندازه گیری را بیان کند

روش و فرایند سنجش مفاهیم ساختاری را توضیح دهد

روشهای ارزیابی پایایی و اعتبار را نام ببرد

روشهای پایایی آزمون-بازآزمون، سازگاری درونی و دونیمه کردن را توضیح دهد

اعتبار ظاهری، محتوا، ساختار و معیار را توضیح دهد

شاخصهای روایی محتوا و روایی صوری را محاسبه کند

انواع روشهای اندازه گیری اطلاعات را توضیح دهد

عرصه آموزش	امکانات مورد نیاز	روش های آموزش	مدرس	موضوع جلسه	تاریخ	ردیف
کلاس درس	ویدئو پروژکتور- پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	معرفی پژوهش در ارتقاء سلامت و اهداف آن آشنایی با علم و روشهای مختلف کسب دانش و EPISTEMOLOGY معرفی ساختارمند مراحل ۹ گانه اجرای پژوهش علمی	۲۸ بهمن ۱۴۰۲	۱

کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر فنانه بخشی	- رویکردهای مختلف پژوهش در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت، - نقش نظریه و مدل در پژوهش ها و مداخلات آموزش بهداشت - کاربردهای نظریه در انواع پژوهش	۱۲ اسفند	۲
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	روشهای شناسایی مسئله مشور تحقیق و معرفی معیارهای انتخاب عنوان انواع بررسی متون، کاربردها و مراحل آن اطلاعات مهم برای استخراج بررسی متون معرفی منابع مورد استفاده در بررسی متون	۱۹ اسفند	۳
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	اهمیت و روش تدوین بیان مسئله اهداف پژوهشی سوالات و فرضیات انواع متغیر و تعاریف آن	۲۶ اسفند	۴
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	معرفی انواع مطالعات کمی مطالعات اکتشافی و تاییدی	۱۱ فروردین ۱۴۰۳	۵

کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	انواع مطالعات مشاهده ای (مقطعی، مقطعی متوالی، طولی، مورد شاهدهی) روش اجرا و معرفی نقاط قوت و تورشهای هر یک از مطالعات	۱۸ فروردین	۶
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	مطالعات تجربی و نیمه تجربی خصوصیات مطالعه تجربی (مداخله و کنترل) انواع مطالعات تجربی و نیمه تجربی، معرفی تورشها	۲۵ فروردین	۷
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	روشهای تجزیه و تحلیل: آشنایی با روشهای توصیف داده ها براساس نوع متغیر روشهای تحلیل دو متغیره روشهای تحلیل چند متغیره	۱ اردیبهشت	8
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	سرشماری و نمونه گیری، تعاریف آماری، روشهای نمونه گیری احتمالی و غیر احتمالی، مبنای محاسبه حجم نمونه، اندازه نمونه در مطالعات توصیفی و تحلیلی	۸ اردیبهشت	9
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا	معرفی ابزارهای مورد استفاده در مطالعات روشهای سنجش پایایی ابزار شامل روش آزمون-بازآزمون، محاسبه آلفا کرونباخ	۲۲ اردیبهشت	10

				روشهای سنجش روایی شامل روایی صوری، محتوا و ساختار		
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر فتانه بخشی	رویکرد و کاربرد تحقیق کیفی در آموزش بهداشت و ارتقا سلامت انواع تحقیق کیفی (گراند تئوری، تحلیل محتوا، اتنوگرافی) راهکارهای افزایش کیفیت تحقیق کیفی	۲۹ اردیبهشت	11
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر فتانه بخشی	مباحث اخلاقی در پژوهشهای انسانی معرفی سایت های ثبت مطالعات مداخله ای	۵ خرداد	12
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر فتانه بخشی	معرفی جدول گانت برای مدیریت زمانبندی پژوهش کاربست نتایج	۱۲ خرداد	13
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دانشجویان	ارائه پروپوزال در تالار گفتگو	۱۹ خرداد	14
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دانشجویان	ارائه تحلیل و تفسیر مقاله در تالار گفتگو و رفع اشکال	۲۶ خرداد	15
کلاس درس	ویدئو پروژکتور - پاور PDF پوینت -	سخنرانی و پرسش و پاسخ	دکتر مریم شکیبا - دکتر فتانه بخشی	بازخورد کار عملی توسط اساتید	۱ تیر	16

			آزمون کلاسی	طبق برنامه	۱۷
--	--	--	-------------	---------------	----

منابع اصلی درس (عنوان کتاب، نام نویسنده، سال و محل انتشار، نام ناشر، شماره فصول یا صفحات مورد نظر در این درس - در صورتی که مطالعه همه کتاب یا همه مجلدات آن به عنوان منبع ضروری نباشد)

- Research method in health promotion research, second edition, 2015. Laura Salazar. Chapters 1,2,4,5,6,7,8,14
- ده گام پژوهش در سیستمهای بهداشتی درمانی، حسین ملکافضلی، سعید آصفزاده، ناشر: وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی، گامهای دوم تا ششم
- روش های تحقیق کیفی، محسن ادیب، سرور پرویزی، مهوش صلصالی، انتشارات بشری
- روشهای پژوهش در آموزش و ارتقاء سلامت، محسن صفاری و همکاران، انتشارات آثار سبحان

امکانات آموزشی

اینترنت - ویدئو پروژکتور - پاور پوینت - -

- نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی:

الف) در طول رم ب) پایان دوره

روش آزمون	نمره	تاریخ
حضور فعال	۱	در کل دوره
حل تکالیف	۲	بر اساس زمان تعیین شده

ارائه پروپوزال	۵	۱۲ تیر
ارائه تفسیر مقاله	۲	۱۹ تیر
آزمون پایان ترم	۱۰	طبق هماهنگی

مقررات و انتظارات اردانشجوی: (توسط گروه تعیین می‌گردد)

سرده دانشجویی دوره ملزم به رعایت مقررات آموزشی به شرح زیر است:

- ✓ رعایت حسن اخلاق و شئون اسلامی
- ✓ مراجعه روزانه به آدرس الکترونیکی [http:// gumsnavid.vums.ac.ir](http://gumsnavid.vums.ac.ir)
- ✓ اخذ موضوعات درسی و محتوای درس
- ✓ مطالعه محتوای آموزشی
- ✓ ارائه به موقع تکالیف محول شده
- ✓ حضور و شرکت فعال در تالار گفتگو و فضاهای مشارکتی
- ✓ شرکت در آزمون آنلاین (در صورت لزوم) و یا حضوری میان ترم و پایان ترم